

Asia:

Varhaiskasvatusta koskevien säädösten uudistus

Uudistusta valmisteleavan työryhmän järjestämä kuulemistilaisuus 13.2.2013

Sateenkaariperheet ry katsoo, että varhaiskasvatusta koskevien säädösten uudistuksessa olisi hyvä huomioida seuraavat seikat:

- Tarkastellaan millä tavoin tasa-arvolain ja yhdenvertaisuuslain tavoitteet toteutetaan varhaiskasvatuksessa sekä lasten, perheiden että henkilökunnan osalta. Mietitään millä tasolla ja millä tavoin toteutettuna tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat tukisivat ihmisten yhdenvertaista kohtaamista varhaiskasvatuksessa. Entä miten moninaisuus-, yhdenvertaisuus- ja tasa-arvokasvatusta varhaiskasvatuksessa toteutetaan.
- Sateenkaariperheiden kannalta on tärkeää, että sosiaalisten sisarusten asemaa vahvistetaan varhaiskasvatusta koskevassa lainsäädännössä. Sosiaalisilla sisaruksilla tulisi olla esimerkiksi yksiselitteinen oikeus samaan hoitopaikkaan.
- Varhaiskasvatuksen tavoitteiden asettelussa on tärkeää korostaa perhettä merkittävänä osana lapsen kasvua, kehitystä ja identiteettiä. Perheidentiteetin tukeminen varhaiskasvatuksessa merkitsee, että jokaisen lapsen perhe on mukana varhaiskasvatuksen arjessa, konkreettisesti ja positiivisina mielikuvina.
- Perheiden moninaisuuden tuominen esiin varhaiskasvatuksen arjessa ei pelkästään tue johonkin vähemmistöön kuuluvan lapsen perheidentiteettiä vaan antaa kaikille lapsille eväitä kasvussa monimuotoisen yhteiskunnan jäsenenä. Jokainen lapsi tarvitsee moninaisuuden kohtaamiseen liittyviä taitoja.
- Perheiden keskinäistä yhteisöllisyyttä ja kasvatuskumppanuutta on syytä korostaa uudessa lainsäädännössä. Tämän toteuttamiseksi on laitettava riittävästi painoa henkilöstön osaamisen kehittämiseen. Perheiden yhteisöllisyyden syntyminen vaatii varhaiskasvatuksen henkilöstön aktiivista panosta esimerkiksi vanhempainilloissa ja muissa tapahtumissa. On syytä kehittää tapoja, joilla monenlaisista lähtökohdista tulevat vanhemmat löytävät yhteisiä tavoitteita.
- Henkilökunnan ja perheiden väliselle kasvatuskumppanuudelle on syytä edelleen antaa merkittävä painoarvo. Tässä yhteydessä täytyy huomioida kaikki tosiasialliset perhesuhteet. Vanhempien ja lasten välisistä juridisista suhteista huolimatta, kasvatuskumppanuus

Sateenkaariperheet ry on lastensuojelu- ja perhejärjestö, joka tekee

- Ihmisoikeustyötä
- Perhepolitiikan kehittämistyötä
- Lapsi-, nuoriso- ja perhetyötä
- Sosiaali-, terveys- ja koulutuspalveluiden kehittämistyötä
- Moninaisuuskasvatustyötä

jaetaan tosiasiallisesti niiden kanssa, jotka lapsen vanhempina tosiasiallisesti toimivat. Osalla lapsista on kaksi tai useampia koteja. Osalla lapsista on useampia kuin kaksi tosiasiallista vanhempaa.

- Perheiden moninaiset tilanteet vaativat myös, että kaikkien vanhempana toimivien yhteystiedot kerätään, kirjataan ylös perheiden toiveet siitä, kenelle lasta koskevia tietoja toimitetaan, ja hoidetaan lapsen hoitoa ja kasvua koskeva yhteydenpito perheen toiveiden mukaan, huomioiden lapsen kaikki tosiasialliset vanhemmat ja kodit.
- Perheiden moninaiset perhetilanteet ja erityisesti sateenkaariperheiden moninaiset tilanteet on huomioitava henkilökunnan perus- ja täydennyskoulutuksessa paljon nykyistä laajemmin ja järjestelmällisemmin.

Ehdotetuilla esityksillä ei ole kustannusvaikutuksia

Lausunnon keskeinen sisältö

Varhaiskasvatuksen tavoitteissa tulisi antaa lisäpainoa tasa-arvolain ja yhdenvertaisuuslain tavoitteiden toteutumiseen ja lapsen perheidentiteetin tukemiseen. Lainsäädännössä on tarpeen huomioida aiempaa paremmin tosiasialliset sisarus- ja vanhemmuussuhteet sekä kehittää kasvatuskumppanuuksien onnistumisen edellytyksiä esimerkiksi ammattitaitoa kehittämällä ja ohjeistuksella. Perheiden keskinäisen yhteisöllisyyden tukemiseen vaaditaan käytännönideoita ja ammattitaitoa.

Lisätietoja antaa:

Juha Jämsä
toiminnanjohtaja

Sateenkaariperheet ry
juha.jamsa@sateenkaariperheet.fi
044 997 1956

Sateenkaariperheet ry on lastensuojelu- ja perhejärjestö, joka tekee

- Ihmisoikeustyötä
- Perhepolitiikan kehittämistyötä
- Lapsi-, nuoriso- ja perhetyötä
- Sosiaali-, terveys- ja koulutuspalveluiden kehittämistyötä
- Moninaisuuskasvatustyötä